

Velika bitka pri Gorici. — Naši sijajno odbili italijanski napad. — Italijani imajo strašne izgube. — Letalci nad Gorico. — Sveta Gora pri Gorici. — Italijanski torpedni čoln potopljen. — Italijanski kralj gleda od daleč Trst.

Maribor, 7. julija.

Dne 5. julija se je razvila na črti Gorica—Tržič velika bitka z Italijani. Šlo se je posebno za mostne utrdbe pri Gorici. Ako vzamejo Gorico, potem pot do Trsta ni več dolga in težka. Tako so mislili Italijani in poslali so v boj celo armado, sestoječo iz štirih armadnih zborov, vsega skupaj gotovo nad 160 tisoč mož. Naši so bili kajpada nasproti tej množini v velikanski manjšini, toda korajžna velja! Odbili so italijanski napad ter Italijane strašovitro natepli. — Pred našimi črtami so ležali celi bregovi mrtvih Italijanov.

Italijani pri Gorici.

V prostoru pri Zdravščini, Zagradu in Polachu so se od konca mesca junija naprej ponavljali skoro vsaki dan srčiti spopadi med Avstriji in Italijani: istotako so se vršili tudi pri Vermiljanu, Selcah in Tržiču hudi boji. Po tri do štiri infanterijske divizije so skoro neprestano naskakovale. Po teh uvodnih bojih se je dne 5. julija pričel italijanski „generalni napad.“ Celotna tretja italijanska armada, štirje armadni zbori, se je v neštevilnih vrstah valila proti prostoru pri St. Florijanu (severo-zahodno od črte Gorica—Tržič).

Ta napad je bil slikovit in ogrožen. Italijani so gonili svoje čete brezobzirno v morilni ogenj. Napad je bil izvršen z največjo silo brez ozira nato, da taki napadi navadno prinesejo naskakujoči armadi uničujoč poraz in ogromne izgube. Italijanske čete so se dobro borile. Pokazale so v teh bojih svoje junaštvo in nepričakovano vstrajnost. Klobuk doli pred našimi brambovci, ki so, dasiravno v smešni manjšini, siloviti sovražni napad do dobra odbili! A ne le samo to: naši so tudi vse svoje postojanke obdržali, ter so prizadeli sovražniku najtežje izgube. Osem italijanskih divizij, to je petina italijanske armade v mirnem času, je bilo strašno tepenih, 160.000 mož je napadlo naše postojanke ob Soči. Več kot ena četrtina teh čet je ležala mrtva pred našimi jarki in kritji, mnogo tisoč italijanskih vojakov pa je bilo ranjenih tako, da so za več mesecev nesposobni za vsako bojevanje. Naši so vsekali v tretjo italijansko armado globoko zevajoče verzeli in rane. Načelnik italijanskega generalnega štaba, general Kadorna, kateri se v svojih uradnih poročilih radi svojih bojnih neuspehov vedno izgovarja na slabo vreme na bojišču, bo menda tudi te nove poraze pripisoval slabemu vremenu. Avstrijem je pa te dni zasijalo solnce v vojaškem oziru zelo pomembne zmage!

Strašno ubijanje.

Iz vojnega stana se poroča: Na italijanskem bojišču imajo naše armade sedaj (dne 3., 4., 5. jul.) opraviti z veliko ofenzivo sovražnika. Ta napada brez ozira na to, da ima velikanske izgube. Ali je mar zapovedal kralj, kakor pri Plavah, da je treba zavzeti Gorico in višavo doberdobsko za vsako ceno? Italijani napadajo v linijah po 20 mož zaporedoma. Strašno ubijanje je to. Strašen bo tudi odpor, pa ne za nas. Vsak dan pošljejo Italijani dve novi diviziji v mesnico in to bodo pač tako dolgo nadaljevali, da bo tudi zadnja na fronto ob Soči postavljena divizija izgubila polovico svojih bojnikov.

Laška sodba o bojih pri Gorici.

Laski list „Giornale d'Italia“ piše o podvzetjih ob Soči: Vodstvo italijanske armade sodi, da napad s čelom na Gorico ni izvedljiv, dokler so po sovražni ku zasedeni griči severoizhodno in jugoizhodno od mesta, ker bi tudi bo posreženem napadu ne mogli niti trenutek držati Gorice. Obkolilna podvzetja severo- in jugoizhodno od mesta so dolgotrajna, ker, če so tudi napadalci nekaj gričev močno zasedli, se morajo le pripraviti na dolge in žrtev polne boje moža z možem.

Ob dolenji Soči.

Kakor poročajo iz vojnega časniškega stana, imajo ljudi italijanski napadi ob dolenji Soči glavni namen, polastiti se važne Komenske (Doberdobske) planote. Toda ta planota ni le zavarovana z jako močnimi postojankami naših čet, temveč tudi z nedostopnimi naravnimi ovirami. Naši so namreč odprli Soške jezove pri Gradiški in preplavili vso ravnino ob podnožju Komenske planote. Znan general von N. se je napram nememu vojnemu poročevalcu izrazil: „Italijani imajo hrabre častnike, tudi njih alpinci in bersaglieri so hrabri vojak. Nočem jih podcenjevati. Njihova artilerija strelja slabo. Pred štirimi tedni bi bili Italijani na tej črti morda še kaj opravili, sedaj pa ne več. Začeli so sedaj premišljevat, nam pa ni treba.“

Letalci nad Gorico.

Iz Gorice pišejo „Tagespost“: Noč in dan križarijo letalci po zraku in mečejo bombe na vojaška

poslopja, na kolodvore in na piliarno. To je pač zažela bomba, ki pa ni razpočila.

Sv. Gora pri Gorici.

Poročali smo že, da sta romarska cerkev in samostan Sv. Gora pri Gorici zgorela. O požaru pripoveduje očividci:

Ozadje Gorice tvori skalnata gora, Skalnica imenovana, in na njej stari znani samostan svetogorski. Sama razvalina, velika še sedaj. Veliko poslopje samostanske je bilo cilj celi vrsti italijanskih baterij. Podstrešje in prvo nadstropje sta pogorela, in kar je ostalo od prvega nadstropja, so uničile granate. Zakristija je še ohranjena. Stolp je bil trikrat zadet, enkrat v streho, dvakrat v polno, cerkev je i bila zadeta večkrat v polno, pa je ostala, seveda težko poškodovana. Gostilna nasproti soški strani je pogorela, postranska poslopja so bila zadeta nešteto krat. Sredi požara in šrapnelov — Lah! so gorečo, razvalino obstreljevali še naprej — je junaški nadporočnik Bergmann rešil največji del samostanskih zakladov, vse zlate bokale, kelihe, svečnike, različna odela in cerkvena oblačila. Vse to ne le ogromno stane, marveč je zlasti tudi zgodovinske vrednosti. Rešeni sta tudi dve tretjini dragocene knjižnice, sama zgodovinsko važna stara dela, pergamenti; zgorela je ena tretjina knjižnice, moderni oddelki, ki bi se dal nadomestiti. Dne 23. junija je dobil oddelk poslopj na 60 granat, drugi dan polovico, obstreljevali pa so še dne 25. in dne 26. junija, dasi ni bilo večje posadke, nego pol stotnije pehote in par topniških častnikov.

„Ker se so vroči ...“

Goriški paglavci so imeli prve dni z italijanskimi granatami največje veselje. Drveli so z velikim krikom za vsako granato ter prodajali kose po 20 v, še vroče neposredno po razstrelbi pa po 40 v, „ker so se vroči ...“ Veliki trgovski uspehi so potem te pobe tako ojunčili, da so postali drzni in marsikateri je bil ranjen. Zdravilo jih je naredilo previdne, prej pa vsi opomini niso nič pomagali.

Kmetje na Goriškem.

Gorico zalagajo sedaj z živili, kolikor je pač mogoče, kmetje iz Standreža, ki so zaradi svoje hladnokrvnosti zares občudovanja vredni. Tolminci se nahajajo med obema frontama, zato ni čudno, da mirno obdelavajo svojo zemljo, ne da bi se brigali za grozo, ki sviga visoko preko njih sem in tja. Toda standreški kmet zna več, sredi toče šrapnelov mirno okopava krompir, bere zgodnji fižol in stročju in včasih orekolne lahe. In čudno, v Gorici je bilo že okrog 50 ljudi ubitih, 32 jih leži v bolnici, mnogo lažje ranjenih v zasebni oskrbi. — Standreških kmetov ni mnogo med ranjenimi ali ubitimi.

Trpljenje naših vojakov.

Kar se tče ozemlja in podnebja, so težkoče na Krasu mnogo hujše, kakor so bile one, katere so prestali naši vojaki v Srbiji. Naši vojaki trpijo silno veliko vsled vročine, kajti solnce hudo pripeka na nje in na golo skalovje, ki je vroče, kakor razbeljeno železo. Zelo veliko morajo tudi trpeti vsled pomanjkanja vode, ki je na Krasu zelo občutno, dasi armadno vodstvo napenja vse sile, da odpomore temu pomanjkanju.

Kako nam je italijanska artilerija škodljiva.

Italijani ravnaajo z municijo nečuvno potratno, tako potratno, da jim ni primere. Naš artilerijski narednik je pripovedoval, da so oddali Italijani dne 23. junija iz 200 topov okrog 10.000 streliv na eno samo našo postojanko pri Doberdobi, vendar je bilo to italijansko streljanje dne 23. junija le takorekoč predigra grozovite kanonade dne 24. junija. Na vsako posamezno višino pri Gorici so oddali Italijani od 1500 do 2000 granat in naše moštvo je pripovedovalo, da so našli 1078 granat, ki so padle na samo eno skalo. Kljub temu, da potratijo Italijani brezmiselno tako velikansko množino streliva, je uspeh njihovega obstreljevanja naravnost malenkosten, ker zadene le redkokečad in le slučajno kak strel. Pač pa trpijo naše hrabre čete, kakor tudi sovražnik vsled dveh drugih okolnosti. Vsled tega peklenskega obstreljevanja je zrak takorekoč poln kosecev od skal, ki odletijo, kadar tresči ob skalovje sovražna granata. Ti odleteli kosčki skalovja zahtevajo več človeških žrtev, kakor pa granate in šrapneli. In dejstvo je, da je ranjenih največ naših vojakov od koscev skal in take rane so navadno mnogo hujše, kakor pa rane puškinih krogel. Tudi so take rane navadno zelo obsežne in velike, raztrgajo meso in kosti in povzroča-

jo grozne bolečine. Druga zla posledica groznega pojanja topov so živčne bolezni, ki so zelo pogoste. Groznemu in neprestanemu pokanju topov se človeško truplo ne more trajno in uspešno upirati in marsikateri naš hraber bojevniki mora zapustiti svoj strelski jarek. Sicer okrevava navadno v 5—8 dnevih, a vendar se vrne nekoliko oslabiljen nazaj na bojno črto. Sicer pa trpe vsled tega Italijani, kakor pripovedujejo ujeti italijanski vojaki, mnogo huje, kakor naši vojaki. Vrh tega se poslužujejo Italijani neke vrste novega, dosedaj nepoznanega orožja, takozvanih „žolnih bomb“, bomb iz volne. Te čudne bombe se zažgejo in se vržejo goreče v sovražne vrste. Kamor padejo, se razstrelijo in goreči kosci zažgejo vse v okolici. Povzročajo tudi hude opekline, ki sicer niso nevarne, povzročajo pa izvanredno hude bolečine, tako da je vojak vsled takih opeklin za več dni nesposoben za boj.

Italijansko uradno poročilo.

Iz avstrijskega vojnega časniškega stana se uradno poroča:

Italijanski generalni štab je dne 4. julija izdal sledeče uradno poročilo: „Na Tirolskem, v Trentinu in Karniji (Karnija ali Karnijske Alpe je gorovje, ki se razteza ob južno-izhodni tirolski meji izhodično od Bolcana ter južno-zahodni koroški meji do Trbiža) se artilerijski boji nadaljujejo; na italijanski strani pa se podpirajo te borbe manjši vojaški oddelki, ki prodirajo proti sovražni bojni črti. Tudi včeraj (dne 3. julija) je nekaj naših topovskih streljav zadelo avstrijsko utrdbo Henzel pri Naborjetu.“

Na severnem pobočju Velikega Pala je skušal sovražnik po noči na 4. julija s ponovnim napadom, podpiran od živahnega artilerijskega boja, si nazaj priboriti okop, katerega so dne 2. julija italijanski alpinci zasedli. Sovražni napad je bil zopet odbit.

Sovražnik je včeraj (dne 3. julija) s ponovno srditostjo napadel nekatere postojanke na kraških planotah, katere so italijanske čete zasedle. Kljub podpori po infanteriji, artileriji in strojnih puškah, ki so jo dobile avstrijske čete, so Italijani protinapade pod velikimi izgubami odbili. Sovražnik je pustil približno 500 ujetnikov, dva topova, veliko število pušk, streliva, 1 minskega metača z lafeto in gradivo za strojne puške v naših rokah. Ujetniki izpovedujejo, da so bile sovražne (avstrijske) izgube zadnjih dni radi našega artilerijskega ognja zelo velike.

Točni Italijani.

Italijanska artilerija sicer ni točna, kar se zadeva ciljev, toda točna in dosledna je v nekem drugem oziru. Vsak dan začne zgodaj jutraj svoj posel. Opoldne streljanje poneha točno za dve uri. Italijan mora pojesti in prebaviti svojo polento. Zvečer točno ob 8. uri streljanje poneha.

Italijani jokaajo.

Jožef Mervic, vrtnar v St. Petru pri Gorici, piše dne 4. julija svojemu sinu, ki se nahaja kot ranjenec v graški bolnišnici:

„Dragi Doro! V vojski smo. Vsak dan čutimo neprenehoma bučati topove: hump, hump. V glavi že nimamo skoro nič drugega, kot samo ta strašen vojskin grom. Italijani grozno obstreljujejo podgorski hrib. Ločnik je že ves pogorel. Italijani so pri vsakem napadu pošteni nabiti in močno tepeni, kadar se približajo našim. Natančneje lahko berete v časnikih. Poročila so resnična. Vojaki pravijo, da še niso slišali tako hudo jokati, kakor so v oni noči Italijani jokali, ko so avstrijske krogle od vseh strani na nje frčale in jih kosile. Upanje je, da k nam ne pridejo tako zlepa. Pretečeno noč so bili Italijani zopet hudo tepeni. Ako bodo naše hiše gorele, bomo šli z doma, drugače ne. Tukaj imamo vsaj fižol in grah in krompir, po svetu pa bi stradali. Ženske so nekoliko bolj v strahu, ker se o Italijanih pripovedujejo take reči, kakor da bi bili turški časi. Gotovo bo na tem nekaj resnice, pa tako hudo, upajmo, vendar ne bo, če bi tudi mi tuptam bili nesrečni. Sicer pa na noben način ni misliti, da bi Italijani zmagali, ker gredo vsi naši z velikim navdušenjem v vojsko. Škoda, da niso vsi naši Slovencei tukaj. Oj, ti bi klestili Lahe!“

Sedaj sadimo cvetlice-krizanteme, kar znači, da prav nič ne pričakujemo, da bi nas Italijan obiskal!“

Iz tega pisma posnamemo, kako veliko zaupanje imajo naši goriški Slovenci v zmago avstrijskega orožja. St. Peter je namreč samo dve dobri uri oddaljen od Gorice.

Italijani mečejo mrtva trupla v Sočo.

Očividci, goriški domačini, pripovedujejo: Ljudje, ki se vračajo z bojne črte pri Gorici, pripovedujejo, kako grozoviti in naravnost strašni so boji ob Soči. Ker ni časa za pokopavanje mrličev in ker tu mnogokrat primanjkuje prostora za grobove, mečejo Italijani mrtva trupla padlih vojakov kar v Sočo, katera jih nese dalje v Adrijo kot žive za ribe. Na mnogih krajih leži toliko mrličev v reki, da kar strlijo iz globoke struge. Le s težavo jih valovi spravijo dalje.

Italijane imajo za norca ...

Naši vojaki se veliko smejejo italijanskim topovom, ki zelo pokaajo, a malo zadenejo. Da bi se Italijani naučili streljati, so jo naši fantje stihali nekje

tako-le: Občina v bližini je imela staro, nerabno brizgalnico za požare, katero jim je odstopila. Brizgalnico so vojaki zavlekli na viden kraj ter jo postavili kot "kanon" proti Italijanom. In res! Italijanska artilerija je nastopila ter začela strahovito streljati proti nevarnemu "kanonu". In če brizgalnica že ni popolnoma razbita, streljajo na njo še danes.

60 Hrvatov proti 5000 Italijanom.

Vrli Hrvati so v borbi, ki jo bije Avstrija z mnogoštevilnimi sovražniki, poleg Slovencev dika in ponos naše domovine. Kako junaško se bore naši južni bratje z verolomnimi Italijani, spričuje tudi dopisnica, ki jo je pisal poročnik Vladimir Markovič svojemu očetu v Grahovem in ki jo je objavil dalmatinski list "Jedinstvo".

Dopisnica se glasi:

"Dragi oče! Jaz sem hvala Bogu zdrav in dobro se mi godi, kar želim tudi Vam vsem iz srca. Ali ste morda slišali in brali, da sem imel veliko srečo na bojišču. Dne 5. junija sem bil s 60 Dalmatinci poslan proti Italijanom. Okoli polnoči me je obklopile 5000 Italijanov. Posrečilo se mi je vse Italijane razgneti, krog 300 pa ubiti in raniti.

Celo noč sem se z njimi boril, nato pa sem se s 5 ujetniki vrnil k svojemu bataljonu. Tam sem prejel veliko pohvalo in predlagan sem za visoko odlikovanje. Morda boste tudi v časnikih kaj brali o meni."

Viktor Emanuel hrepeni po Trstu.

Italijanski list "Secolo" poroča, da je kralj Viktor Emanuel nedavno stopil na višino Il Campanille pri Tržiču, odkoder se vidi Trst. Kralj je povabil ministrskega predsednika Salandra in generalštabnega načelnika Kadjorno, naj grsta z njim na višino. Kralj je rekel: "Pojdite z menoj, da bosta videla Trst."

Italijanski kralj komaj ušel smrti.

"United Press" poroča iz Milana: Italijanski kralj se je ob tirolski meji tako približal bojni črti, da je komaj ušel smrti. Neka avstrijska grana se je namreč razpočila komaj 50 metrov proč od kralja in je daleč okrog vse posula z drobeli. Kralj ni bil ranjen.

Oprema laških vojakov.

Laški vojaki imajo zelo dobro podkovane čevlje. Njihove čepice imajo spredaj obliko spalne čepice, so

zelo prostorne, izdelane pa iz zelo slabega materiala. Kroglice pušk so podobne ruskim kroglicam. Vojaki imajo lahke nahrbtnike, udobne pelerine, termosteklenice iz lesa. Vsak ima svetilko, da jo pri ponočnih napadih natakne na orožje; ali te svetilke so težke in ne praktične. Orožje za kopanje zemlje je tudi težko in ne praktično. Vsak mož ima v torbi rdeče vino, sir, kruh in konzerve. Izvzemši alpince in bersaglieri, so laške čete slabe in strahopetne. Njihovi napadi se pričnajo s poveljem "avanti" (naprej), ali to povelje se pri prvih težkih ranah spremeni v "aiuto" (na pomoč). Njihovo topništvo je dobro, kroglice so izdelane v Creuzotovi tovarni na Francoskem. Največ topov je kalibra 6%, imajo jih pa tudi zelo veliko kalibra 15. Munice izredno trditelj. Čeprav se še toliko trudijo, da se na pobočjih maskirajo, se jim to ne posreči, in tako si nasprotniki gledajo oči v oči. Na najmanjše znamenje streljajo po cele ure.

Kako se obnašajo Italijani.

Italijanski ujetniki, ki jih polovijo naši vojaki, kažejo skrajno veliko potrpežljivost in strah, ki se bere prav razločno na obrazu vsakega ujetega Italijana. Mlad ujet italijanski vojak vprašan, zakaj se obnaša tako plaho in bojazljivo, je odgovoril, da se bojijo ujeti italijanski vojak, češ, avstrijski vojaki jih bodo ustrelili, kajti italijanski častniki so jim pravili, da bodo Avstrijci postopali z vsakim ujetim italijanskim vojakom kakor z izdajalcem in da čaka vsakega ujetega italijanskega vojaka gotova smrt. Vrhutega se še pa bojijo, da jih bodo trpinčili, zlasti o Hrvatih se govori, da trpinčijo ujetnike, jih pražijo, jim iztrgajo jezik in oči i. t. d.

Čeprav ta izpoved ujetega italijanskega vojaka jasno priča, da se smatrajo italijanski častniki za izdajce, je vendar zelo čudno, da se še niti črnogorski kraljici Jelci ni posrečilo spremeniti naziranja o Hrvatih, ko vendar Hrvati glede omike in izobrazbe visoko nadkriljujejo Črnogorce, ali pa mara še vedno pretresa kosti novodobnih Italijanov strah pred nekdanjimi graničarji iz Banovice in Lika kljub temu, da je že preteklo od tiste dobe več kakor pol stoletja. Nekateri ujeti italijanski vojaki so napravili zelo neprijeten utis, ker so v slabi hrvaščini, slovenščini ali nemščini zatrjevali, da se jih je prisililo v vojaško službo in za vojsko in so se udali našim vojakom prostovoljno kot prijatelji Avstrije, pri čemer so zelo hvalili disciplino naših vojakov v primeri z ono italijanskih vojakov. Obnašanje Italijanov je torej v celoti in v obče prav neodkrito.

Proti Rusom na vsej črti napredujemo. — Pri Krasniku prodrla rusko črta. — Rusi se umikajo proti severu. — Naši na poti proti Lublinu in Ivangorodu. — Na Dnjestrju samo artilerijski boji.

Maribor, 7. julija.

Na bojišču proti Rusom koraka naša in zavezniška armada od zmage do zmage. Naša bojna črta se sedaj razteza od ruskega mesta Chotin v Besarabiji, ob Dnjestrju, Zloti Lipi in Bugu, do Krylowa, kjer zapusti reko Bug, potem mimo mest Zamosz, Tarnogora-Izbica, Krasnik, Jozefow (ob Visli) do mesta Ilza (južno od Varšave), kjer se začnejo naši strelski jarki, v katerih smo prezimili.

Posamezne armade stojijo sledeče:

Južno od Dnjestrja stoji armada generala Pflanzer-Baltina na straži. Na tem prostoru in dalje v Bukovini se borijo tudi naši domači polki. Zadnje dni so Rusi ob Dnjestrju začeli znova obstreljevati naše postojanke z hudim artilerijskim ognjem.

Linsingenova armada je pregnala Ruse z zahodnega brega Zlote-Lipe (pritok Dnjestrja, teče izhodno od Lvova) in se tam močno utaborila.

Böhm-Ermollijeva armada stoji ob Gnili-Lipi in gornjem toku reke Bug, to je od Przemyslanyja do Kristanopola ob avstrijsko-ruski meji.

Mackensenova armada stoji deloma ob reki Bug in se (severoizhodno od Lvova) pri mestu Krylow (ob Bugu na ruskih tleh) zaobrne proti zahodu. Pri Krylowu so se Rusi umaknili na izhodni breg, mesto pa zažgali.

Armada nadvojvode Jožef Ferdinanda, ki stoji zahodno od Mackensenove, je prodrla severno od Lvova že daleč v rusko okrožje Lublin. Prekoračila je reko Tanew, potok Por, goraj tok rek Wieprz in reko Wyszica. Zasedla je važna mesta Zamosz in Krasnik ter je pri mestu Tarnogora ob Wieprzu zabila močno zagozdo v rusko fronto.

Pri Krasniku se je razvila velika bitka, ki se je končala z našo zmago. Ko smo prodrli rusko

bojno vrsto na dveh krajih, se je umaknila vsa ruska armada. V dveh dneh je na tem prostoru prišlo nad 20.000 Rusov v naše ujetništvo.

Na zahodnem bregu Visle, v ozemlju severno od Kiele, se bori armada generala Woyrscha, ki potiska Ruse proti trdnjavi Ivangorod.

Ako bo napredovalo naše protirisanje tudi še v bodoče tako gladko kot dosedaj, je mogoče, da bodo naše armade v kratkem času stale pred Lublinom in Ivangorodom ter bodo tudi od izhoda ogroževale — Varšavo!

Junaški Slovenci stražijo Bukovino.

Vojni poročevalec nemške "Tagespost" piše: Južno od Dnjestrja zvesto straži Pflanzerjeva armada. Hrabrost in v neštevilnih bojih preizkušeno junaštvo Kranjcev, Korošcev in Štajercev nam jamči, da ne bo noben Rus več stopil na bukovinska tla.

Narednik Anton Sterle pa piše ljubljanskemu "Slovencu": Najbrže boste že vedeli, da se je za bregove Dnjestrja in njega prehode v zadnjem času bojevalo tudi veliko slovenskih fantov. Kar so naši ljudje tu pokazali, je vredno, da se šteje med najdrzejše junaške čine avstrijske armade. Rus je kazal tu hud odpor, toda naši "železni" so si znali tudi točas pomagati. Za spomin pa, kdaj da je bežal čez mogočne valove Dnjestrja, je pustil tuintam komu luknjico v životu. Večina teh nas je sedaj v krasnem sedmograškem mestu Kolozsvár. Od Slovencev smo tu samo fantje .. pešpolka in .. lovškega bataljona.

Hudi artilerijski boji ob Dnjestrju.

Rusi napadajo na celi bojni črti ob Dnjestrju notri do besarabske meje z zelo številno močjo. Toda naše čete so odbile brez izjeme vse ruske sunke ter so sovražniku prizadale težke izgube. Pomanjkanje pušk v ruski infanteriji postaja od dne do dne hujše. Na tej bojni črti nimajo ruske rezerve nobenih pušk. Le kadar napravijo naskok, vzamejo puške svojim padlim tovarišem. Nasprotno je opaziti pri Rusih na tem ozemlju zelo živahno artilerijsko

delovanje in gibanje, ki pa je bilo dosedaj brezuspešno.

Kako bo dalje.

Načrti naših armad proti Rusiji so nam prikriti. Mi le vemo, da naše čete zmagovito napredujejo. Toda kam? Na katero stran jo bodo zavile? Seveda bo to ostalo prikrto, dokler se ne izvede, kajti nihče ne kaže pred časom sovražniku svojih kart. Mi vemo in vidimo sedaj le to: Armada Jožef Ferdinanda in Mackensenova napredujeja proti severu med Vislo in Bugom. Ruska armada ob Visli je pravzaprav že objeta od treh strani: od zahoda, kjer stojijo naše čete že od zime sem, od severa, od koder pritiska Hindenburg in od juga, kjer se bližata Jožef Ferdinand in Mackensen. V tem četverokotu, v katerega so Rusi že od treh strani potisnjeni, na četrti strani pa ležijo velika ruska močvirja, v tem četverokotu se nahajajo znamenite ruske trdnjave: Varšava, Ivangorod, Lublin, Brest-Litovsk, Bjelosok, Kovno.

Armadi Linsingenova in Böhm-Ermollijeva korakata proti izhodu ter sta zvezani s Pflanzer-Baltinovo armado, ki nekoliko časa že mirno stoji ob Dnjestrju. Ruska armada ob Dnjestrju in ruska armada med Vislo in Bugom nimata več neposrednega stika. Francozi, Angleži in Italijani pišejo v svojih listih, da je položaj Rusov zelo nevaren. Ker so njih prijatelji, gotovo pišejo resnico.

Nemško-francosko bojišče.

Nemško prodiranje.

Dosedaj so Nemci le odbijali francoske in angleške napade. Sedaj je postalo drugače. Nemci zopet poskušajo prodirati. V Argonih so dosegli že lepe uspehe. Zdi se, da so Nemci svoje vrste zopet znatno pomnožili. Boji na francoskem bojišču so silovito hudi.

Jaz tega nisem hotel...

Ko je prišel cesar Viljem o priliki svojega zadnjega poseta na zapadnem bojišču na neko mesto, kjer je padlo pri srditih bojih ogromno število vojakov, je pokleknil in molil. Ko se je dvignil, je pogledal še enkrat na žalostno bojišče, se obrnil k svoji okolici in rekel s tresočim glasom: "Jaz tega nisem nikdar hotel ali želel."

Bivši hlapec — angleški vrhovni poveljnik.

Iz Londona se poroča: Vzdržuje se vest, da se bo vršila sprememba v vrhovnem poveljstvu angleških čet v Flandriji. General French, ki je bil dosedaj vrhovni poveljnik angleških čet na francoskem bojišču, bo imenovan za poveljnika angleških čet v Angliji, na francoskem bojišču bo pa prevzel vrhovno poveljstvo angleških čet načelnik generalnega štaba William Robertson, ki je bil svojčas navaden hlapec, pa je pri vojakih avanziral do načelnika generalnega štaba. Pred tremi leti je imel Robertson predavanje o vojski Anglije z Nemčijo. Čuje se, da se je vojni načrt, ki ga je on sestavil, izkazal za pravega.

Cesarski namestnik hvali Slovence.

Tržaški cesarski namestnik je te dni prepotoval tolminski okraj, kjer je nastalo za civilno prebivalstvo veliko pomanjkanje živil. Namestnik je obljubil, da bo prišla pomoč. Na to je navdušeno hvalil nad vse požrivovalno, zanesljivo in domoljubno slovensko prebivalstvo ter obljubil, da bo o tem poročal tudi cesarju. Tolminski kaplan n. pr. je organiziral tolminske žene in dekleta, da so hodile do 2000 m visoko po ranjence, jih obvezovale, jim dajale jesti in piti ter jih odnašale v bolnišnice.

Italijanski torpedni čoln uničen.

V severni Adriji so Avstrijci dne 2. julija zvečer potopili italijanski torpedni čoln "170", kar znači, da je naše brodoge zvesto na straži.

Italijanska papirnata vojska.

Proti nam se Italija vojskuje z bojazljivimi vojakmi in nerazpokljivimi šrapneli, proti svojim novim zaveznikom Črnigori, Srbiji in Grčiji pa s papirjem. Laški listi delajo strašno rabuko, ker so Črnogorci zasedli Skader, Srbi Drač, Grki severni Epir. A tudi laškega papirja se nihče ne boji.

Za Adrijo barantajo.

Kakor poročajo iz Zeneve, so se pričela vsled londonskega in petrograjskega posredovanja med Srbijo in Italijo nova pogajanja glede jadranskega vprašanja. Zatrjuje se, da potekajo pogajanja ugodno.

Nemčija in Italija.

Nemčija še Italiji ni napovedala vojske in ji menda tudi ne bo, dokler se ne razrušijo med Italijo